

“BARKAMOL AVLOD” BOLALAR MAKTABINING MAQSAD-
USTUVORLARI HAQIDA

Marhabo Zirova Yahyo qizi

*Abdulla Qodiriy nomidagi Jizzax Pedagogika Univeriteti Pedagogika
Psixologiya (logopediya) yo‘nalishi 2 – kurs - 206 guruh talabasi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada bugungi kunda ta’lim tizimida amalgalashuv oshirilayotgan islohotlar, xususan, “Barkamol avlod” bolalar maktabi, maktabning maqsad ustuvorlari haqida so‘z yuritilgan. Maktab faoliyatiga oid ayrim mulohazalar ilgari surilgan.*

Kalit so‘zlar: *Ta’lim islohoti, “Barkamol avlod” bolalar maktabi, yondashuv, maqsad va vazifalar, ustuvor yo‘nalishlar, texnologiya, to‘garak.*

Bugungi globallashuv jarayonida ta’lim tizimida amalgalashuv oshirilayotgan islohotlar juda keng ko‘lamli va turli-tuman xarakterga ega. Globallashuv ta’lim sohasini jiddiy o‘zgartirmoqda. Mamlakatimizda ta’lim islohotiga doir bir qancha qadamlar tashlanmoqda. Ana shunday islohotlar qatoriga “Barkamol avlod” bolalar maktabini kiritsak bo‘ladi.

Barkamol avlod” bolalar maktablari ish faoliyati davomida ming-minglab o‘quvchi yoshlarning o‘z qiziqishlariga ko‘ra kasb-hunarga yo‘naltirib, hayotda to‘g‘ri yo‘lni topishda ko‘mak berib kelmoqda.

Dastavval 2011-yilda “Barkamol avlod” markazlari O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2011-yil 28-fevraldaggi Maktabdan tashqari ta’lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi 50-sonli Qarori hamda 2011-yil 11-maydagli “Barkamol avlod” markazlari to‘g‘risidagi nizom, 130-ton qarorga ilova asosida tashkil etilgan. “Barkamol avlod” markazlari 3 ta yo‘nalishda (Badiiy ijodiyot, texnik ijodiyot hamda o‘lkashunoslik va ekalogiya) o‘z faoliyatni olib borgan.

2019-yil 30-sentabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentinig 4467-sonli qarori asosida “Barkamol avlod” markazlari tugatilib 2020-yil mart oyida O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi tasarrufidagi texnik ijodiyot, badiiy ijodiyot, o‘lkashunoslik va ekologiya bo‘yicha “Barkamol avlod” respublika bolalar markazlari negizida “Barkamol avlod” bolalar maktablari tashkil etilgan. Shundan so‘ng, “Barkamol avlod” bolalar maktabi 2021-yil 27-maydagli O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining Maktabdan tashqari ta’lim tizimini takomillashtirishning qo‘shma chora

tadbirlari to‘g‘risidagi 331-sonli qarori bilan “Barkamol avlod” bolalar maktablari to‘g‘risidagi nizom asosida o‘z ish faoliyatini boshladi va 7-yo‘nalish 65 nomdagi to‘garaklar faoliyatini yo‘lga qo‘ydi. Ushbu yo‘nalishlarda Madaniyat va san‘at (11 nomdagi to‘garak), Texnika konstruktorlik va modellashtirish (17 nomdagi to‘gark), Jimoniy tarbiya va sport (4 nomdagi to‘garak), Hunarmandchilik va qo‘l mehnati (14 nomdagi to‘garak), Turizm va ekologiya (9 nomdagi to‘garak), Oliy ta’lim muassasalari va maktabga tayyorlov va Xorijiy til yo‘nalishlarida to‘garaklar tashkil etilib, kelajak avlodning komil inson bo‘lib shakllanishiga xizmat qilib kelmoqda.^[1]

Jumladan, “Barkamol avlod” respublika bolalar maktabi AKFA Universiteti, Hunarmand uyushmasi, “Sharq ayoli” Xalqaro xotin qizlar jamoat fondi, O‘zbekiston Respublikasi Badiiy akademiyasi va boshqa bir qancha nufuzli tashkilotlar bilan hamkorlik Memorandumlar imzolandi. Bu albatta quvonarli hol. Joriy yilda “Barkamol avlod” bolalar maktablari to‘garak a‘zolari bir qancha Xalqaro tanlovlarda ishtirok etishib yuqori natijalarni qo‘lga kiritib kelishmoqda. Biz ishonamiz-ki “Barkamol avlod” bolalari har javhada ilg‘or, intiluvchan va o‘z kuch qudratiga ishonadigan yoshlar bo‘lib maqsad sari olg‘a qadam tashlaydi. Vatanimizning buyuk kelajagiga, “Barkamol avlod” bolalari o‘z xissasini qo‘sadi va dovrug‘ini dunyoga tanitadigan yetakchi yoshlar qatorida albatta bo‘ladi.

Barkamol avlod bolalar maktabi, o‘quvchilarning o‘zlarini har tomonlama rivojlantirish, ulardagи potentsialni oshirish, ma'lumotlarini kengaytirish va ijtimoiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan o‘quv muassasasidir. Ushbu mакtabning ustuvor maqsadlari quyidagilardan iborat bo‘lishi mumkin:

O‘quvchilarning intellektual rivojlanishi: Barkamol avlod bolalar maktabi o‘quvchilarning intellektual qobiliyatlarini sifatli tarzda rivojlantirishga yo‘naltirilgan. Bu maqsad bilan o‘quv dasturlarida ilmiy-tadqiqot ishlari, muammolar yechish, tahlil va tasvir qilish, tushunchalarini yaxshilash va muhimi fikrlashni o‘rganish hamda boshqa intellektual qobiliyatlarini oshirishga qaratilgan.

Ijtimoiy va insoniy qobiliyatlarni rivojlantirish: Barkamol avlod bolalar maktabi o‘quvchilarni ijtimoiy hamda insoniy qobiliyatlarini rivojlantirishga yo‘naltiradi. Bu maqsad bilan o‘quv dasturlari o‘quvchilarga jamoatda muvofiqlashish, guruh ishi qilish, muhim maqolalar yozish, nutqni rivojlantirish, mas’uliyatni o‘rganish va boshqalar bilan muhokama qilishni o‘rganishga yo‘naltirilgan.

Iqtisodiy rivojlanishni ta’minlash: Barkamol avlod bolalar maktabi o‘quvchilarning iqtisodiy rivojlanishini oshirishga qaratilgan. Bu maqsad bilan o‘quv dasturlari o‘quvchilarga iqtisodiy tushunchalar, pul, savdo-sotiq asoslari, biznesni rivojlantirish, qimmatbaho resurslarni to‘plash va boshqalar kabi iqtisodiy bilimlarni o‘rganishga qaratilgan.

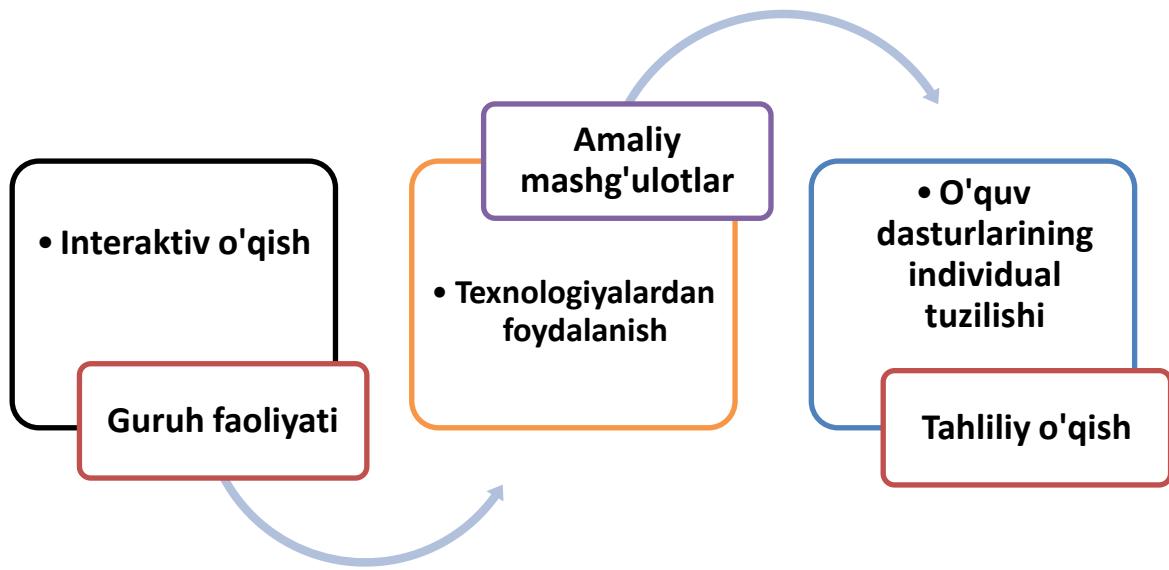
Mahorat va hunarmandchilikni rivojlantirish: Barkamol avlod bolalar maktabi o‘quvchilarni mahorat va hunarmandchilik sohalarida rivojlantirishga qaratilgan. Bu maqsad bilan o‘quv dasturlari o‘quvchilarga musiqa, san’at, sport, texnika, dizayn va boshqa sohalarda mahoratni oshirishga imkon berishi uchun zaruriy bilim va ko‘nikmalar ta’lim etishga yo‘naltirilgan.

Madaniy va axloqiy qadriyatlarni oshirish: Barkamol avlod bolalar maktabi o‘quvchilarni madaniy va axloqiy qadriyatlarni oshirishga qaratilgan. Bu maqsad bilan o‘quv dasturlari o‘quvchilarga adabiyot, tarix, milliy madaniyat, dinshunoslik, boshqa mavzular orqali madaniy va axloqiy qadriyatlarni oshirishga yo‘naltirilgan.

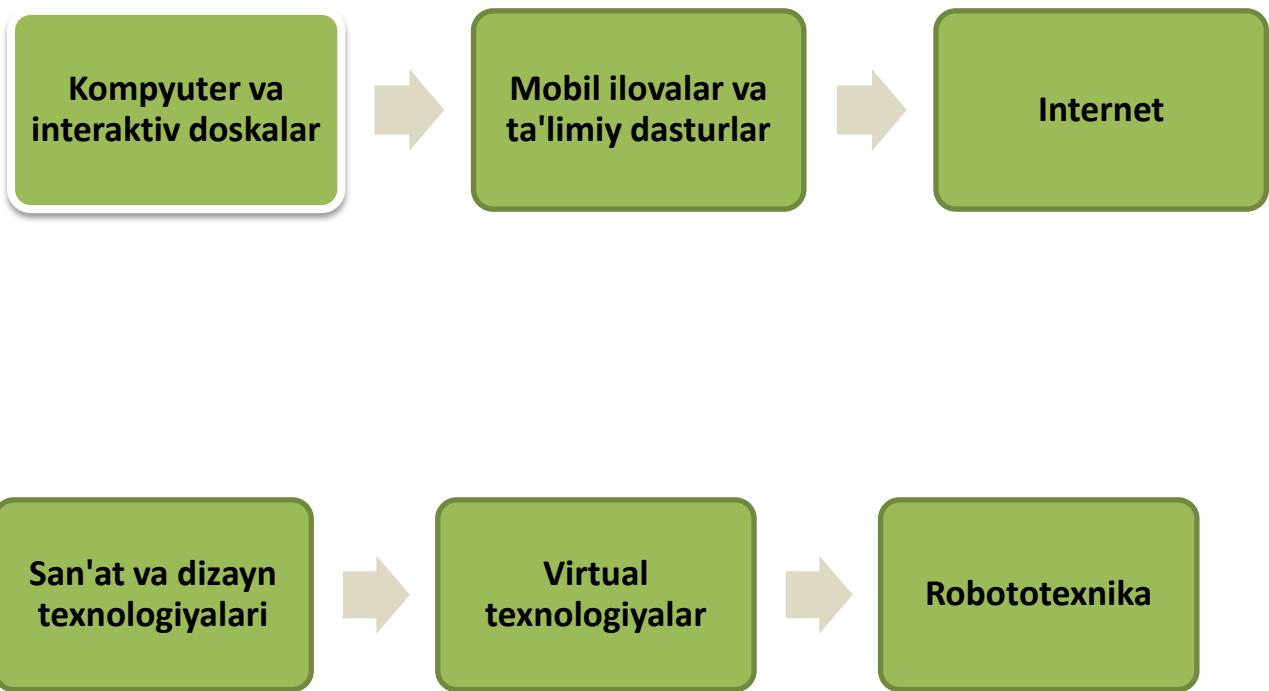

Barkamol avlod bolalar mакtabida bir nechta o'quv-uslubiy metodlar ishlatiladi, ulardan ba'zi quyidagilardir:

Barkamol avlod bolalar mакtabida ishlatiladigan uslub va metodlar o'quvchilarining aktivligini oshirish, o'zlashtirish va ulardagи potentsialni rivojlantirishga yo'naltirilgan. Uslublar va metodlar o'quvchilarining o'zlarini iste'dodlariga muvofiq tuzilgan va ularga o'z fikrlarini ifodalashva o'z bilimlarini amalda mustahkamlash imkonini berishga intiladi.^[2]

Barkamol avlod bolalar mакtabida bir nechta texnologiyalardan foydalaniladi, quyidagilar bunga misoldir:

Bu texnologiyalar “Barkamol avlod bolalar maktabi”da o‘quvchilarning o‘rganish jarayonini yanada qulaylashtirish, o‘zlashtirish va ulardagи potentsialni rivojlantirishga yo‘naltiriladi. [3] Ular interaktivlik, yaratuvchanlik, o‘zlashtirish va o‘quvchilarning qiziqishlarini oshirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi prezidentining 4467-sonli “Xalq ta’limi tizimidagi maktabdan tashqari ta’lim samaradorligini tubdan oshirish choratadbirlari to‘g‘risida” gi Qarori.
2. <https://babm.uz/biz-haqimizda/>
3. <https://yuz.uz/uz/news/barkamol-avlod-uchun-yangi-imkoniyatlar>
4. Zarif Komilov, Tohir Istatov (surat), O‘zA.